

SUCHÝ ROK 2015 SVĚDČÍ O ZMĚNĚ KLIMATU

1.11.2015

Průběh sucha v roce 2015 opět potvrdil obavy klimatologů z nárůstu výskytů sucha s ohledem na výsledky klimatologických modelů. Pěstitelé se tak setkali s nedostatkem vláhy v oblastech, které tímto problémem dříve netrpěly: „*Sucho zemědělské se projevuje nejen v našich nejteplejších oblastech, kde je z agroklimatologického pohledu jeho výskyt typický, ale na podstatné části našeho území,*“ uvádí klimatolog RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc.

Když v zimě nesněží, ale mrzne

Sucho, které se naplno projevilo v průběhu roku 2015, má své počátky již v deficitu srážek v roce 2014 a zejména suché zimě 2013-2014. Za období listopad až duben byla tato zima absolutně nejsušší od roku 1961 a spadlo v ní pouhých 62 % průměrných srážek za padesátiletí. Rovněž zima 2014-2015 byla poměrně suchá a spadlo 78 % průměrných srážek. Zatímco leden a březen přinesly nadprůměrné množství srážek, v únoru jich bylo výrazně méně (spadla jen třetina dlouhodobého průměru).

Májového deště bylo málo

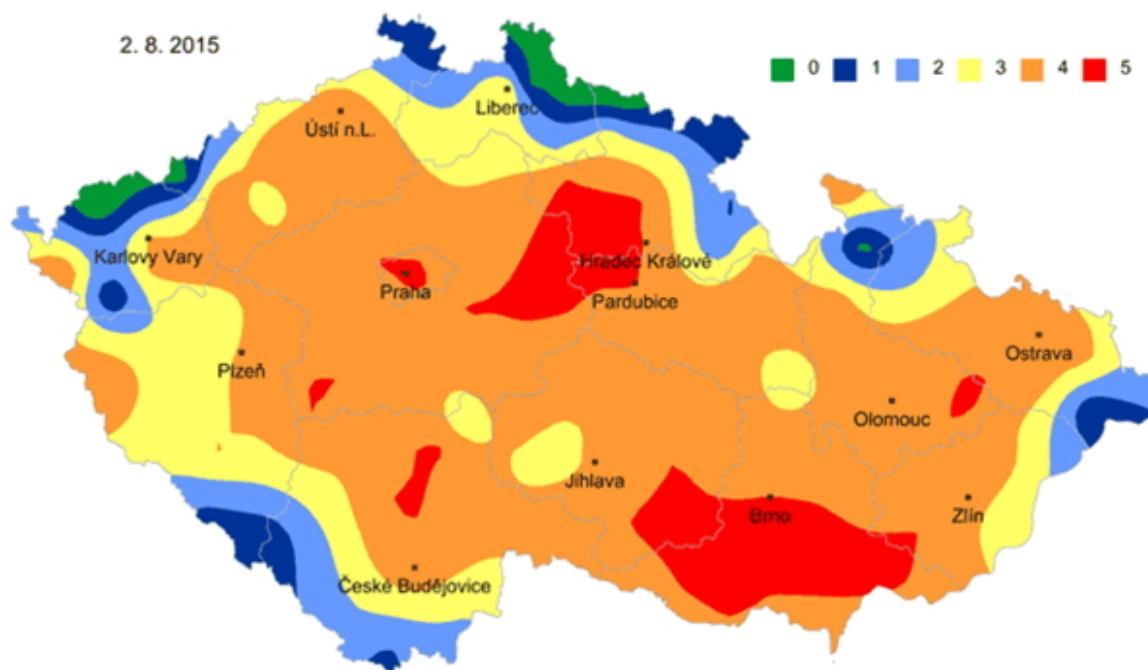
Do dubna byl každý měsíc srážkově podnormální. Teplotně bylo jaro na celém území s vyššími teplotami od 0,3 až 0,6 °C.

Neúprosně horké léto vše dovršilo

Nutno podotknout, že v červenci spadlo jen 40 % obvyklého množství srážek. Můžeme stručně uvést, že na počátku srpna na větší části našeho území klesá aktuální zásoba vody v půdě místy pod 10 %, tzn. že byly jednoznačně překročeny hodnoty bodu vadnutí. Plodiny při této vlhkosti půdy nedokáží přijímat vodu (výjimku tvoří [suchovzdorné hybridy kukuřice Dekalb](#)). V polovině srpna je tento stav na převážné ploše zemědělské půdy. Zastavily ho až srážky od 16. 8. 2015. Plošný výskyt srážek zastavil prohlubování sucha, významně snížil vláhový deficit. Ovšem nedostatek srážek v druhé polovině srpna a v měsících září a říjen zajistil pokračování sucha, které lze jednoznačně označit jako mimořádné.

Srovnání úhrnu srážek na území ČR za období od 1. ledna do 2. srpna 2015 s dlouhodobým průměrem 1961–2010, zdroj: ČHMÚ.

Míra ohrožení půdním suchem ve vrstvě 0 až 1 metr (0 - bez ohrožení, 1 - malá, 2 - nízká, 3 - středně velká, 4 - vysoká, 5 - velmi vysoká) – údaje k 2. srpnu 2015, zdroj: ČHMÚ

Na území České republiky by mělo navíc docházet k dalšímu růstu teploty vzduchu. „Trend rostoucí teploty vzduchu avizuje, že výskyty suchých období mohou být četnější. Není zcela jednoznačné, že nedostatek vody můžeme pokrýt závlahami,“ varuje klimatolog RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. Úhrny srážek by se měly víceméně pohybovat kolem průměru. „Za těchto podmínek je obava z častějších výskytů sucha logická,“ dodává Rožnovský. Řešením pro pěstitele mohou být suchovzdorné hybridy kukuřice Dekalb, které zajistí stabilní výnos v extrémně suchých letech.